

แบบฟอร์มเสนอชื่อวิทยุทัศน์

รหัสวิชา 1643108
ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์อยุธยา (History of Ayutthaya)
อาจารย์ผู้สอน ผศ.ศุภกานต์ นานรัมย์
สังกัดคณะ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะกรรมการฝ่ายวิชาการศูนย์นวัตกรรมและดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ตุลาคม 2562 – กันยายน 2563

สำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์นวัตกรรมและดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้

รหัสเสนอชื่อวิทยุทัศน์: .....

วันที่รับแบบเสนอชื่อวิทยุทัศน์: .....

ผู้รับแบบเสนอ: .....

ผู้ส่งแบบเสนอ: .....

แบบฟอร์มการจัดทำบทวิทัศน์

บทวิทัศน์เรื่อง สถานภาพการศึกษาและปัญหาของการศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

จัดทำโดย .....

ความยาวประมาณ ..... นาที

รายวิชาที่จะใช้งาน ประวัติศาสตร์อยุธยา

ภาคการศึกษาที่จะใช้งาน ..... (กำหนดให้ไม่เกิน 2 ภาคการศึกษา)

**ผู้มีความประสงค์ต้องแนบ มคอ.3 ของรายวิชาดังกล่าวพร้อมแบบฟอร์มเสนอสื่อวิทัศน์เพื่อประกอบการพิจารณา หากผู้มีความประสงค์ไม่มีแบบ มคอ.3 ทางคณะกรรมการฝ่ายวิชาการศูนย์นวัตกรรมและดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ “จะไม่รับพิจารณาแบบฟอร์กดังกล่าว” ทุกกรณี

ลำดับ	ภาพ	เสียง
1	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพสมเด็จพระนเรศวรมหาราช - ภาพหนังสือไทยรบพม่า - ภาพหนังสือพระประวัติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช - ภาพวารสารชัยพฤกษ์ - ภาพวารสารศิลปากร - ภาพวารสารสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ - ภาพวารสารวารสารแกลงประวัติศาสตร์เอกสารโบราณคดี - ภาพวารสารธรรมศาสตร์ - ภาพวารสารประวัติศาสตร์ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) - ภาพวารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ - ภาพวารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร - ภาพวารสารรวมบทความประวัติศาสตร์ - ภาพวารสารเมืองโบราณ - ภาพวารสารศิลปวัฒนธรรม 	<p>สถานภาพของการศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา โดยสังเขป</p> <p>ประวัติศาสตร์อยุธยามีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย แต่ได้รับความสนใจศึกษาน้อย หากเทียบกับประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ อาจด้วยข้อจำกัดทางด้านหลักฐานในการคลี่คลายข้อเท็จจริงในอดีตส่งผลต่องานศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา อย่างไรก็ตาม งานวิจัยประเภทวิทยานิพนธ์อยุธยาอยู่ในขอบข่ายของประวัติศาสตร์การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ การทหาร การสงคราม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ส่วนประวัติศาสตร์สังคมและศาสนาได้รับความสนใจรองลงมา ดังจะเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรประวัติศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษาได้ผลิตงานวิจัยประเภทวิทยานิพนธ์ ยกตัวอย่างเช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น</p> <p>แม้ว่าวิทยานิพนธ์จะมีน้อย แต่งานเขียนประเภทหนังสือ ตำรา และบทความมีเป็นจำนวนมาก นับแต่ พ.ศ. 2510 อันเป็นจุดเริ่มต้นของช่วงเวลาแห่งความสนใจศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์อยุธยาอย่าง</p>

ลำดับ	ภาพ	เสียง
	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพจิตร ภูมิศักดิ์ - ภาพหนังสือ โฉมหน้าศักดินาไทย - ภาพขจร สุขพานิช - ภาพหนังสือ ฐานันดรไพร่ - ภาพธงชัย วินิจกุล - ภาพหนังสือ ออกนอกขอบประวัติศาสตร์ไทย ว่าด้วยประวัติศาสตร์นอกขอบและวิธีวิทยาทางเลือก (ภาพบทที่ 8 ผู้ร้ายในประวัติศาสตร์ไทย กรณีพระมหากษัตริย์ราชผู้ร้ายกลับใจหรือถูกใส่ความ) - ภาพนิธิ เอียวศรีวงศ์ - ภาพหนังสือ การเมืองไทยสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี และ การเมืองไทยสมัยสมเด็จพระนารายณ์ - ภาพ สุเนตร ชุตินธรานนท์ - ภาพ ชีรวัด ณ ป้อมเพชร์ - ภาพ วินัย พงศ์ศรีเพียร - ภาพหนังสือในโครงการวิจัยกฎหมายตราสามดวง : ประมวลกฎหมายในฐานะมรดกโลก - ภาพ วรางคณา นิพัทธ์สุขกิจ - ภาพหนังสือ ประวัติศาสตร์อยุธยา - ภาพโปสเตอร์สุริโยทัย - ภาพโปสเตอร์ ตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช - ภาพหนังสือ Ayutthaya Underground ประวัติศาสตร์ 	<p>แท้จริง มีการจัดกิจกรรมทางวิชาการ หลังเหตุการณ์การเมือง พ.ศ. 2516 งานเขียนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อยุธยาได้รับความสนใจมากขึ้นไปตามกระแสความสนใจประวัติศาสตร์ทั้งของไทยและต่างประเทศ</p> <p>งานเขียนประเภทหนังสือก่อน พ.ศ. 2500 มีไม่มากนัก จำกัดในวงแคบ นำโดยสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ยกตัวอย่างเช่น ไทยรบพม่า พระประวัติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช</p> <p>สำหรับงานเขียนประเภทบทความ ในช่วง พ.ศ. 2500-2510 วารสารกลายเป็นเวทีในการเสนอผลงานวิชาการด้านประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ ชัยพฤกษ์ ศิลปากร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์</p> <p>หลังจาก พ.ศ. 2519 มีวารสารแถลงประวัติศาสตร์ เอกสารโบราณคดี ทั้งวารสารสถาบันการศึกษาต่างๆ เช่น วารสารธรรมศาสตร์ วารสารประวัติศาสตร์ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) วารสารมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น นับจากทศวรรษ 2520 วารสารที่เผยแพร่ผลงานวิชาการมีมากขึ้น เช่น อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร รวมบทความประวัติศาสตร์ ยังมีวารสารที่สำคัญอีก 2 เล่ม คือ วารสารเมืองโบราณ และวารสารศิลปวัฒนธรรม ที่ตีพิมพ์บทความทางประวัติศาสตร์อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน</p> <p>เมื่อวิเคราะห์แนวการเขียนประวัติศาสตร์อยุธยานับแต่ พ.ศ. 2500 จนถึงปัจจุบัน พบว่าเกิดความเปลี่ยนแปลงด้านปรัชญาประวัติศาสตร์นิพนธ์ไทยเกี่ยวกับสมัยอยุธยา แต่เดิมยึดมั่นในจารีตการเขียนแบบสกุลดำรงราชานุภาพที่ยึดเรื่องชาติและศูนย์กลางแห่งอำนาจหลักในการมองอดีต ความเปลี่ยนแปลงเกิดจากปัจจัยหลัก 3 ประการ</p>

ลำดับ	ภาพ	เสียง
	<p>อยุธยาจากวัด วัง ชั้นดิน และ สิ่งของ</p>	<p>1. การวิเคราะห์พัฒนาการทางประวัติศาสตร์แบบ มาร์กซ์ซิสต์ของจิตร ภูมิศักดิ์ เรื่อง โฉมหน้าศักดินา ไทย ซึ่งทรงอิทธิพลต่อระบบคตินักวิชาการและ ประชาชน โดยเฉพาะหลัง พ.ศ. 2516 ที่หันมาให้ ความสนใจประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้คน ไม่ใช่ ศึกษาแต่ประวัติศาสตร์ราชวงศ์</p> <p>2. แนวการเขียนงานประวัติศาสตร์แบบตะวันตกที่ เน้นการถ่วงถ่วงข้อมูลและนำเสนอผลการ วิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัยแบบตะวันตก นักประวัติศาสตร์คนแรกที่น่าแนวทางนี้มาใช้ คือ ขจร สุขพานิช เรื่อง ฐานันดรไพร่</p> <p>3. อิทธิพลแนวคิดสกุลหลังสมัยใหม่ ทำให้งานเขียน ประวัติศาสตร์อยุธยาเปลี่ยนไป มองเนื้อหา ตีความ แตกต่างจากเดิม เช่น ธงชัย วินิจกุล เรื่อง ผู้ร้ายใน ประวัติศาสตร์ไทย กรณีพระมหารัชมราชาผู้ร้าย กลับใจหรือถูกใส่ความ เป็นต้น</p> <p>อย่างไรก็ตาม พรหมแดนความรู้ทางประวัติศาสตร์ ได้ก้าวหน้าขึ้น การวิเคราะห์ การตีความใหม่ ผลงานนิธิ เอียวศรีวงศ์ เรื่อง การเมืองไทยสมัย สมเด็จพระกรุงธนบุรี ส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ อยุธยา ก่อนเสียกรุงฯ และการเมืองไทยสมัยสมเด็จพระ พระนารายณ์ นอกจากนี้ ยังมีงานเขียนที่มุ่งให้ ความสำคัญกับหลักฐานต่างชาติ ดังผลงานของ สุ เนตร ชุตินธรานนท์ โดยใช้เอกสารพม่า ธีรวัต ฌ ป้อมเพชร หลายบทความได้นำเสนอประวัติศาสตร์ โดยใช้เอกสารฮอลันดา</p> <p>นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและ อธิบายกฎหมายตราสามดวง อันถือเป็นแหล่งข้อมูล อันทรงคุณค่าต่อการศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา จนถึงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ผ่านโครงการวิจัย กฎหมายตราสามดวง : ประมวลกฎหมายในฐานะ</p>

ลำดับ	ภาพ	เสียง
		<p>มรดกโลก นำโดย วินัย พงศ์ศรีเพียร เมธีวิจัยอาวุโสของ สกว.</p> <p>เมื่อประมวลผลงานศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อยุธยา มีข้อสังเกตที่น่าสนใจดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. งานวิจัย หรือ หนังสือประวัติศาสตร์อยุธยาที่ครอบคลุมมีจำนวนน้อย ยกตัวอย่างเช่น ประวัติศาสตร์อยุธยา (พ.ศ. 2560) ของ วราภรณ์ นิพัทธ์สุขกิจ ทั้งนี้ อาจด้วยข้อจำกัดในแง่ของเวลากว่า 417 ปี ทั้งการนำเสนอข้อมูลอย่างรอบด้าน กอปรกับข้อจำกัดเรื่องหลักฐานที่ใช้ในการศึกษา ส่งผลต่อจำนวนผลงานที่นำเสนอสู่สาธารณะ 2. ผู้ศึกษางานประวัติศาสตร์อยุธยาในระยะแรก จำกัดอยู่ที่กษัตริย์ เจ้านาย และชนชั้นสูง ในขณะที่ระยะหลังผู้ศึกษามีความหลากหลายมากขึ้น 3. การศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาไม่ได้โดดเด่นเฉพาะช่วงเวลาที่ประวัติศาสตร์อยุธยาดำเนินไป หากแต่มีบริบททางการเมือง การดำเนินความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน หรือ ต่างประเทศเคียงคู่ไปด้วย 4. ความสนใจประวัติศาสตร์อยุธยาช่วงหลัง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากกระแสภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ เรื่อง สุริโยทัย และตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช หนังสือที่พิมพ์ออกมาในช่วงเวลานั้น คือ ข้อมูลประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ เกร็ดประวัติศาสตร์ 5. ระยะหลังการวิจัยทางประวัติศาสตร์และเทคนิควิธีวิจัยประวัติศาสตร์มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ความระมัดระวังในการศึกษาส่งผลต่อข้อจำกัดเรื่องหลักฐาน นักวิชาการจึงมีความระมัดระวังในการใช้หลักฐานและวิพากษ์หลักฐานมากขึ้น อีกทั้งมีความรอบด้านในการนำเสนอประวัติศาสตร์ศิลปะและโบราณคดีมาอธิบายประวัติศาสตร์อยุธยา ดังเช่น

ลำดับ	ภาพ	เสียง
		Ayutthaya Underground ประวัติศาสตร์อยุธยา จากวัด วัง ชั้นดิน และสิ่งของ (พ.ศ. 2562) โดยมี พิพัฒน์ กระจ่างจันทร์ บรรณาธิการ

วันที่เสนอสื่อวีดิทัศน์ .....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายวิชา ประวัติศาสตร์อยุธยา

มีการจัดการเรียนการสอนใน

- หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ประวัติศาสตร์ คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- รายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าเนื้อหาของภาพและเสียงที่นำมาใช้ประกอบในสื่อวีดิทัศน์นี้ไม่มีการละเมิดลิขสิทธิ์แต่อย่างใด กรณีที่มีการละเมิดลิขสิทธิ์ข้าพเจ้าจะเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภกานต์ นานรัมย์)

ผู้เสนอสื่อวีดิทัศน์

ผลการพิจารณาสื่อวีดิทัศน์

- เห็นชอบให้ดำเนินการบันทึกสื่อวีดิทัศน์
- ไม่เห็นชอบให้ดำเนินการบันทึกสื่อวีดิทัศน์

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วันที่พิจารณาสื่อวีดิทัศน์.....

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรองทิพย์ เนียมถนอม)

ประธานคณะกรรมการฝ่ายวิชาการศูนย์นวัตกรรมและดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้